Gemeente Leeuwarden

Postbus 4000
3800 EA Amersfoort
Telefoon 14 033
www.amersfoort.nl

Amersfoort

Burgemeester en Wethouders

Aan:
Colleges van burgemeester en wethouders
Gemeenteraden

Uw brief/kenmerk

Ons kenmerk
DIR/BSV/SB/5247683

Onderwerp
Steunt u onze motie aanpak houtrook tijdens VNG congres?

Datum
20 mei 2016

Geachte heer/mevrouw,

Op 7 en 8 juni vindt het VNG jaarcongres plaats. Wij hebben een motie voorbereid die tijdens de ALV op 8 juni wordt ingebracht. Wij vragen uw aandacht en steun voor deze motie.

De motie draagt de VNG op om bij het rijk aan te dringen op een aantal maatregelen om overlast van houtrook en bijbehorende gezondheidseffecten terug te dringen.

Als gemeenten Amersfoort en Leeuwarden nemen wij het voortouw omdat:

1. **Houtrook schadelijk is voor de gezondheid**
   Bij de verbranding van hout in kachels en haarden komen verschillende stoffen vrij zoals fijn stof, koolmonoxide, verschillende luchtige organische stoffen en PAK's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen). Tevens bevat houtrook kankerverwekkende stoffen. Inademing van deze rook levert gezondheidsschade op. Zie hiervoor ook de brief van de GGD Noord-Nederland https://rookoverlast.files.wordpress.com/2016/02/reactie-ggden-noordnl-op-kamerbrief-houtrook-08022016-1.pdf.

2. **Houtstook overlast oplevert**
   Houtrook is in toenemende mate een probleem. Het aantal houtkachels en open haarden neemt toe. Naast gezondheidsklachten kan de overlast ook uit geurhinder bestaan.

3. **Er onvoldoende mogelijkheden voor handhaving zijn**
   Ambtenaren en externe experts geven aan dat gemeenten onvoldoende mogelijkheden hebben om met handhaving van de bestaande regels burgers te beschermen in gevallen van duidelijke geurhinder en/of neerslag van roet en/of ernstige klachten door houtrook.

Inlichtingen bij
E. Brink
(033) 469 45 90
K. Alberts
(033) 469 47 49

Bezoekadres
Stadhuisplein 1
Amersfoort

Gemeente Leeuwarden

Meer informatie en vragen
Mocht u naar aanleiding van dit bericht vragen hebben, dan kunt u ons bereiken via onderstaande contactgegevens.

- Wethouder Menno Tigelaar (wethouderTigelaar@amersfoort.nl)
- Wethouder Isabelle Diks (Isabelle.diks@leeuwarden.nl)

Wij hopen u te ontmoeten op het Jaarcongres van de VNG en daar uw steun te ontvangen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Amersfoort,
de secretaris, de burgemeester,

b/a

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,
de secretaris, de burgemeester,

Gemeente Leeuwarden

Motie aanpak houtrook

De algemene ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten bijeen op 8 juni 2016,

Constaterende:

a. dat bij de verbranding van hout in kachels en haarden verschillende stoffen vrijkomen zoals fijn stof, koolmonoxide, verschillende luchtige organische stoffen en PAK's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen);
b. dat bij het stoken van hout ook nog andere schadelijke stoffen ontstaan, bijvoorbeeld dioxines;
c. dat houtrook o.a. veel fijn stof bevat, terwijl inademing van fijn stof in iedere concentratie bijdraagt aan gezondheidsschade omdat er geen niveau is waaronder inademing geen gezondheidsrisico oplevert;
d. dat houtrook tevens kankerverwekkende stoffen bevat en dus een risico vormt ook voor gezonde mensen indien regelmatig in hoge concentraties ingeademd, hetgeen het geval kan zijn in de directe omgeving van een locatie waar regelmatig hout wordt gestookt, zeker waar verscheidene stooklocaties bijeen liggen;
e. dat een aanzienlijk percentage van de burgers vaak geurhinder ondervindt van houtstook van de buren.

Tevens constaterende:

f. dat houtrook een toenemend probleem is, en het aantal houtkachels en open haarden toeneemt;
g. dat voorlichting over de wijze van stoken in veel gevallen niet leidt tot gedragsverandering van degene die hout stookt;
h. steeds meer mensen de kachel als hoofdverwarming inzetten en dus hele dagen stoken.
i. dat het alleen aanbieden van informatie, tips en adviezen met alle denkbare middelen niet kunnen voorkomen dat sommige houtstokers grote problemen in hun omgeving veroorzaken;
j. dat er dus altijd behoefte blijft bestaan aan effectieve instrumenten voor beoordeling en handhaving;
k. dat ambtenaren en externe experts aangeven dat gemeenten onvoldoende mogelijkheden hebben om met handhaving van de bestaande regels burgers te beschermen in gevallen van duidelijke geurhinder en/of neerslag van roet en/of ernstige klachten door houtrook.

Overwegende dat:

I. De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu in haar beantwoording van Kamervragen dd. 28 januari aangeeft:
    a. dat de overlast door houtrook kan worden beperkt door het gebruik van de juiste brandstoffen, het toepassen van de juiste op volledige verbranding gerichte, stooktechniek en door rekening te houden met ongunstige weersomstandigheden;
    b. geen aanscherping van regels te overwegen, maar alleen in te zetten op vrijwillige gedragsverandering;
    c. de rol van het Rijk zich momenteel beperkt tot het instellen van een Platform Houtrook en Gezondheid, vooral gericht op kennisuitwisseling en informatievoorziening
II. Het zeer onwaarschijnlijk is dat alleen door advies, tips en informatievoorziening aan alle criteria voor het beperken van overlast voldaan gaat worden.
III. Ook veel andere gemeenten worstelen met het probleem van houtrook.

Gemeente Leeuwarden

IV. Het voornemen bestaat het Bouwbesluit als Besluit Bouwwerken Leefomgeving onderdeel te maken van de Omgevingswet. Daarbij zal op verzoek van de VNG het verbod op het verspreiden van hinderlijke of schadelijke rook, roet of stank vervallen. Dit maakt het voor gemeenten mogelijk om in hun toekomstige Omgevingsplan een overlastverbod op te leggen. De eisen aan de schoorsteen blijven bestaan, maar het zal zo blijven dat ze alleen de woningen met schoorsteen beschermen en niet de buren.

V. De staatssecretaris heeft toegezegd uitvoering te geven aan een door Cegerek en andere kamerleden van PvdA, D66 en Groen Links ingediende motie, die het volgende behelst:
In overleg treden met RIVM en de gemeenten om in kaart te brengen wat de problemen en mogelijke oplossingen zijn voor de gezondheidsklachten die een deel van de Nederlanders ervaart door houtstook, waarvan uit onderzoek door de noordelijke GGD'en met de universiteit Utrecht is gebleken dat er momenteel geen adequate oplossing is.

VI. De staatssecretaris heeft in een algemeen overleg met de commissie Leefomgeving van de Tweede Kamer toegezegd dat:
   a. Ook naar de oplossing in Duitsland gekeken zal worden.
   b. Overwogen wordt de uitvoering van de Ecodesign-richtlijn die eisen stelt aan houtkachels eerder in te voeren dan de geplande datum in 2020.
   c. Bij het opstellen van de regelgeving die onder de Omgevingswet komt er op te letten dat aan gemeenten voldoende mogelijkheden worden gegeven om effectief op te treden.

***Stelt voor aan het VNG-congres om te besluiten**:*

Dat aan de VNG wordt opgedragen bij het Rijk aan te dringen op:

1. Meer inzicht wanneer de rookoverlast schadelijk is voor de gezondheid en deze "rookgezondheidsnorm" basis te laten zijn voor gemeenten om op te nemen in hun omgevingsplan (of in beleidsregels op basis van dat omgevingsplan).
2. De opvolger (BBL) van het Bouwbesluit aan te passen zodat eisen aan schoorstenen ter bescherming van de woning zelf, ook gaan gelden voor de buren.
3. Ontwikkeling van een objectieve en handhaafbare beoordelingsmethode (en meetinstructie) voor stookinstallaties in particuliere woningen met als doel overlast / hindersituaties in voldoende mate te kunnen objectiveren, op basis van de uitkomst uit bovengenoemd punt a.
4. Naast de versnelde invoering van criteria voor uitstoot van te verkopen kachels, ook te bevorderen dat bestaande kachels versneld vervangen worden dan wel uitgebreid met voorzieningen om de overlast te reduceren bijvoorbeeld door een filter of katalysator.
5. Een harde termijn vast te stellen waarbinnen alle houtkachels moeten voldoen aan strikte uitstooteisen met een bijpassend kwaliteitsbewakingssysteem, daarbij gebruik makend van de ervaringen van omringende landen zoals Duitsland.